

Eskilstuna kommun

Eskilstuna C

Lärrarhandledning för mellanstadiet.

Eskilstuna stadsmuseum

Faktorigatan 4, 632 20 Eskilstuna

Även om ni går själva i utställningarna på Eskilstuna Stadsmuseum så är det viktigt att ni anmäler er i förväg så att inte grupper krockar med varandra. Detta gör ni till Stadsmuseets reception på telefon 016-710 23 75 onsdag - fredag 11.00–16.00.

Vad är Eskilstuna C?

Eskilstuna C står för Eskilstuna Central och är en sambandscentral där 400 år av historia i Eskilstuna är samlat. Utställningen behandlar tiden från 1600-talet fram tills idag där varje århundrade gestaltas av föremål, texter, ljud och bilder. Varje århundrade visas utifrån 4 olika teman; arbete, fritid, brott och hälsa. Du tillgodogör dig bilder, ljud, och föremål genom att använda dig av touch-skärmar, en skärm för varje århundrade.

Lär dig om enskilda händelser i Eskilstunas historia eller titta på förändring över tid. Hur har staden och befolkningen vuxit? Vad arbetade man med i Eskilstuna på 1700-talet och hur låter en hit från 1600-talet?

Materialet behandlar 16-, 17-, 18- och 1900-talen. I materialet finns uppgifter som kan göras individuellt eller i grupp. Här finns direkta uppgifter för olika århundraden samt fördjupningsfrågor. Som lärare kan du även plocka frågor och sätta ihop egna formulär.

Uppgifterna kan göras individuellt eller i grupp.

Då utställningen är liten rekommenderar vi att klassen delas upp i mindre grupper som tilldelas varsitt århundrade med olika uppgifter som de sedan redovisar för varandra, i klassrummet eller på museet.

Exempel på uppgifter

Föremål:

I utställningen har eleverna sett föremål som har använts av människor. De är viktiga för att de kan hjälpa oss att få kunskap om de människornas liv.

- Välj ett föremål i utställningen som berättar något som är viktigt för er/dig. Skriv en text på 2-10 rader om vad föremålet berättar om och varför du valde det. Redovisa i klassen.
- Varje grupp får ett århundrade i utställningen att arbeta med. Klicka er igenom, texter, ljud och föremål och försök svara på ditt liv hade varit om du levat i Eskilstuna då. Vad hade det varit för skillnader? Finns det likheter?
- Berätta om ett föremål från utställningen som du tyckte var spännande. Vad var det för något och vad kunde den saken hjälpa till att berätta om? Berätta i text eller bild.
- Alla människor har föremål som kan berätta något om den personen. Välj ut någon av dina egna saker som du tror kan berätta om dig. Det kan vara något du tycker om, något du använder ofta eller något som är typiskt för dig. Berätta om saken i text och bild.

Direkta frågor på de enskilda århundradena

1600-talet:

Personer:

- Vilket år blev Eskilstuna stad?
- Vem var kung i Sverige då? Han gav också sitt namn till den nya staden.
- Hustru Åleta som levde i Eskilstuna på 1600-talet ägde en ålkista. Vad använder man en ålkista till?

En hit från 1600-talet:

- Vad heter musikstycket som spelas i utställningen?
- Vad betyder det?
- Vad handlar musikstycket om?

Mat och Måleri:

- Ge några exempel på vad man kunde äta i Eskilstuna på 1600-talet?
- Ser du några skillnader eller likheter med dagens mat?
- Varför kunde det vara skillnad på vad man åt?

Befolkning och yrken:

- Hur många människor levde i Eskilstuna på 1600-talet?
- Nämn några vanliga yrken i Eskilstuna på den tiden.
- Är det något särskilt arbete ni tror kvinnor arbetade med?
- Är det något särskilt arbete ni tror män arbetade med?
- Finns det yrken idag som ni tycker att män arbetar med mer eller kvinnor?

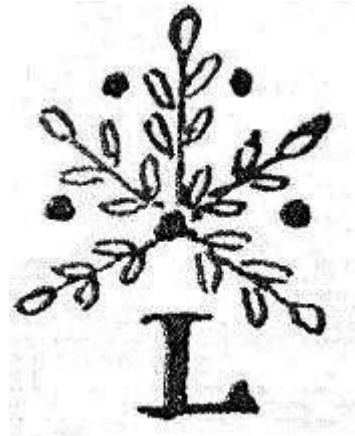
Slottet brinner:

- Vilket år brann Slottet i Eskilstuna ned?
- Var stod slottet? Finns det något kvar av det? Vad?

1700-talet

Personer:

- Vad kallas den här bilden för?
- Till vilken person är den kopplad?
- Vem var Anna Ersdotter?
- Vad dömdes hon för på 1700-talet?

Befolkning och yrken:

- Hur många människor levde i Eskilstuna på 1700-talet?
- Nämn några vanliga yrken i Eskilstuna på den tiden.
- Finns det yrken som finns kvar idag?
- Finns det yrken som försvunnit?

Lasarettet

- Vad är ett Lasarett för något?
- Vilka är de fyra kroppsvätskorna?
- Hur trodde man att de påverkade hälsan?

Pest och koppor

- Vilket år kom pesten till Eskilstuna?
- Vad för person hade på sig masken i montern?
- Vad fanns det för något i näbben? Varför?

Kungamördarens kniv

- Titta noga på kniven i montern, på bladet står tillverkarens initialer, vad hette han?
- På vilket sätt är kniven kopplad till Eskilstuna?

1800-talet

Personer

- a) Vem var Carl Bils?
- b) Vilket år kom han till Eskilstuna?
- c) Vart uppträdde han?

Nattvakten

- a) Vilket år fick Eskilstuna sina första gatlyktor?
- b) Vad är det för något inuti montern?
- c) Vem använde den?

Befolkning och yrken

- a) Hur många levde i Eskilstuna på 1800-talet?
- b) Var det olika många under olika delar av århundradet?
- c) När var det flest?
- d) Nämn 3 yrken i Eskilstuna på 1800-talet.
- e) Hitta två yrken som du tror finns kvar idag.
- f) Hitta två yrken som du tror har försvunnit. Varför tror du de försvann?

Vaccination

- a) Vilken sjukdom var det man började vaccinera mot på 1800-talet?
- b) Vad använde man för verktyg när man vaccinerade?
- c) Nämn en annan sjukdom som många insjuknade i på 1800-talet?

Ångans tid

- a) Vad använde man en ångbrandspruta till?
- b) Hur fick man ångbrandsprutan att förflytta sig?

1900-talet

Personer

- a) Vem var Lionel Hampton?
- b) Vad spelade han för sorts musik?
- c) Vilket år kom han till Eskilstuna?
- d) Var uppträdde han någonstans?

Bot för lungsot

- a) Varför åkte man till ett sanatorium?
- b) Vad kunde man göra där?

Är vattnet i ån skadligt?

- a) På vilket sätt hörde Eskilstunaåns gula näckrosor och föroreningarna i ån ihop?
- b) Nämn en anledning till att vattnet var förorenat.

Nakenchock

- a) Vad är det för något i montern?
- b) Varför var bilderna beslagtagna?

Speedway och handboll

- a) Vilket år bildades Guif?
- b) Vad betyder Guif?

Kuriren censureras

När man censurerar något hindrar man information från att komma fram. Det kan t.ex. handla om att staten bestämmer att en text i tidning får tryckas eller att ett inslag i TV inte får visas. Detta för att man tycker att informationen t.ex. är farlig eller skadlig för samhället.

- a) Vilken tidning var det som censurerades?
- b) Vilket år var det?
- c) Vilken annan världshändelse pågick samtidigt?
- d) Varför censurerades tidningen?